

СТАНОВИЩЕ
за дисертационния труд
на Велико Иванов
Маринчевски

ГРАФИЧНОТО ИЗКУСТВО ОТ НАЧАЛОТО НА XXI в.
В КОНТЕКСТА НА КИТАЙСКАТА КУЛТУРНА СТРАТЕГИЯ

за придобиване на образователна и научна степен „доктор”,
от доц. д-р Снежина Бисерова, СУ „Св. Климент Охридски“

1. Данни за докторантурата:

Велико Маринчевски е зачислен като докторант в самостоятелна форма на обучение, направление „Б”, към катедра „Графика“ на Националната художествена академия със заповед № 0103-У от дата 05.06.2020 г. на основание решение на Факултетен съвет при Факултет за изящни изкуства. Дисертационният труд е обсъден и приет от катедра „Графика” на 29.01.2021 г. с решение на Факултетния съвет при ФИИ на НХА от заседание на 11.02.2021 г. е отчислен с право на защита.

Дисертационният труд съдържа основен текст и приложение. Текстовата част включва общо 126 страници, структурирани в следните основни раздели: увод, пет глави и заключение; допълнена от приносни моменти, библиография, публикации и приложение с интервюта; Приложение – албум от 100 страници, съдържащ снимков материал, предимно от личния архив на докторанта, както и от архиви на изследваните художествени институции и техните електронни сайтове.

Приносите са отбелязани в края на дисертацията.

Библиографията е коректно поднесена, като са отделени българските от чуждоезичните литературни източници и интернет ресурсите.

Авторефератът коректно резюмира и представя всички основни идеи в цялостното изследване.

2. Обща оценка на труда

Трудът съдържа елементите на докторска дисертация форма Б и е разработен в съответствие с изискванията за такъв тип изследване.

Предметът, както и основната цел на дисертационния труд (обособени в началото на увода, стр. 5), са поднесени с професионална отговорност, като разкриват значимостта на темата.

Обектът на дисертационния труд на Велико Маринчевски е „Графичното изкуство от началото на ХХІ век в контекста на китайската културна стратегия“. По-специално, авторът фокусира изследването си върху присъствието и ключовото значение на графиката в икономическата, политическа и културна стратегия на Китай – а именно, дългосрочно ситуиран във времето и целенасочено неотклонно налаган и следван цивилизационен модел, утвърждаващ ценностите на Китай в световен мащаб и насочен към печелившо за всички сътрудничество. Детайлният научно-изследователски анализ на докторанта е приложен към всички глави на труда.

Методите на изследване: Историографски и ретроспективен; Информативно-аналитичен; Статистически и Доказателствен метод, които докторантът избира и прилага, придават на труда необходимата аналитичност и логично водят до обособяване на изводите в обобщаващото заключение на дисертацията.

Силно впечатление прави отличното структуриране на дисертацията. С категоричност и яснота изследването е развито в пет глави с множество подразделения, като всички необходими уточнения са изведени под линия, често с линкове към сайтове, съдържащи допълнителна информация.

След едно синтезирано историческо въведение, проследяващо възникването на печатането и развитието на графиката в Китай през династиите до съвременността в първа глава на труда във втората глава Маринчевски с професионална задълбоченост „разглежда икономическите и културните аспекти, подчертаващи основната теза – инициативата /стратегията, силата и влиянието на Китай, на неговия голям проект „Един пояс, един път“, на печелившото за всички сътрудничество в контекста на изкуството и в частност на графиката“.

В трета глава, изключително впечатляваща като обхват на включената информация, докторантът разглежда детайлно графичната база Гуанлан: триединството – творческа резиденция – Международно биенале на графиката – Музей за графика на Китай

представлява образец в съвременното графичното изкуство. Триединство, чиято визия, ефективност и важност, остава без аналог в света на графичното изкуство. В тази глава авторът представя обширен спектър от данни за хронологическото развитие на процесите и чрез статистически (количествено-качествени) съпоставки, както и чрез множество цитирания на ключови за тези процеси личности, доказва динамиката и мащабите на това развитие за периода на изследването (65-75), а стр. 51-57 проследяват българското участие в тези процеси – данни за изложби, творчески резиденции, участници, творби, резултати, постижения.

Четвърта глава на дисертацията е фокусирана върху художественото образование и академичния обмен между Националната художествена академия в София и художествените академии на Китай, както и други свързани с графичното образование китайски институции и организации. Детайлно и в хронологична последователност е проследена еволюцията на академичните взаимоотношения от първите контакти в областта на съвременната графика през разглеждания период – между български автори и китайски художествени институции до тяхното задълбочаване и прерастването в институционални и междуинституционални.

Петата глава – съществена за докторантура форма „Б“, доказва чрез личното творчество на докторанта „връзката му с Китай, повлияването и развитието му в контекста на разглежданата стратегия, инициативите и постигнатите резултати, проследявайки и анализирайки ги хронологично в изследвания период“. Тук е важно да отбележа, че авторът е сред изтъкнатите в страната ни и в чужбина художници от своето поколение, чието творчество носи ярка, пластически защитена определеност. Художественият възглед на Велико Маринчевски се формира в духа на традициите на българската графична школа, като представлява амалгама между деликатната чувствителност на автора и афинитета му към духа и стиловата изчистеност на източното изкуство. Базата в Гуанлан му предоставя в рамките на десетилетие онази великолепна среда за работа и вдъхновение, която спомага за хармоничното творческо израстване и извеждане на графичния му език. В посочения период и понастоящем, чрез ролята на куратор на значителен брой мащабни изложби на българска графика в рамките на печелившото за всички международно сътрудничество Маринчевски е активен парламентър на българското изкуство и в частност, на графиката, в Китай. Същевременно, чрез преподавателската си дейност, той представлява достиженията и спецификата на българската академична графична школа и представя достиженията на НХА в китайската академична среда.

Лишени от наративност, графичните листове от двата, включени в дисертацията цикъла – „Усещане за Природата“ и „Лунни отражения - Гуанлан“ изразяват дълбоки и сложни духовни пространства със средствата на относително семпла (на пръв поглед)

